

سوزلریله قابل قیاسدر . (ماو) دییورکه: «قادینلرک مردار تمایللری وارددر . قادینلرک سچیہ سی ضعیف ، اخلاقلری قادر . کیجه کوندوز تحکم آلتنده بولوندرلایددر .»

(سودرا) لره کلنجه مومی الیه بونلری جناب حقت کوله اولارق یاراتدیغی و بو صنفه منسوب اولان انسانک ، اقدیسی طرفدن آزاد ایدیلسهده ، ینه سربست اولمایه جغفی ، اونک ایچون اسارتک طبیعی اولدیغی ، بناء علیه اونی برکیمسه نک اسارتدن قورتار، میه جغفی بیان ایددر . ایشته پیغمبرمیزک زمان بعثتنده ارپلرک اک ممتاز قسملرندن برینک دینی ، اجتماعی احوالی بومرکزده ایدی .

ناقلی
عمر رضا

یه نورالبیانجیبار

«الدين النصيحة» حديث شريفند دینک نصیحت ایله قائم اولدیغی بیان ایچون مبالغه صدندده قصر ادعائی ایله «دین نصیحتدن عبارتدر» بویورولیور . بوکا بناء بزده نورالبیان نامیله نشرایدیلن قرآن ترجمه سنده کوردیکمز خطالری کوستره رک برطرفدن مترجملره ، دیگر طرفدن قارئلره الله ایچون برنصیحتده بولونمق ایسته مشدک . فقط نهایت آکلا - یورزکه مترجملر انکاری قابل اولیسان بویوک خطا و تحریفلرنده حالا اصرار ایدیورلر و طولاماجلی یوللره قصورلرینی اورتیه چالیشیور ، بر درلو اعتراف حقیقه یاناشمق ایسته میورلر . بو جهته بز کندیلرینی وادی نصیحتده کی موقع خطایمزدن چقارهدرق نصیحتمزک هدفنی بالکمز قارئلریمز تخصیص ایتک مجبوریتنی حس ایدیورز .

تراوانتقاداتی یاپارکن بویوک برصمیمیتله ضروریاتدن کالات و محاسن و دقایقه وارنجهیه قدر برقرآن ترجمه سنک محتوی اولسی لازم کن بعض خصوصاتی واستناد ایتسی اقتضا ایدن بعض شرائطی آکلاتمق ایسته مشدک که اوافق برذوق علمیی اولانلر بوندن هیچ روجهله استغنا کوستره مزلردی . فقط او ایضاحاتی ویررکن قرآن ترجمه سنک بوتون او تفصیلات ایله طولدورولسی مقصدینی هیچده تعقیب ایتمیوردق . و بیلوردق که مختصر اوله رق یازیلسی التزام ایدیله جک برارده بوکا امکان یوقدر . آنجق او شرائطک نتایجنه مراعاة ایدرک اثری کمال نقاحت و سادگی ایله بالخاصه فاحش خطالردن و تحریفلردن صیانت ایدرک اورتیه چقارمق لزومی آکلاتمق ایسته یوردق . ترجمه دییه باشلایان و حالا ترجمه دییه صانیلان ، لا قیردیسنه کلنجه تفسیرلردن ، تأویللردن دم اورولان نورالبیان ترجمه سی مختصرلنی نسبتنده طوغرولنی محتوی اولق ایجاب ایدردی . بز دیمک ایسته یوردق که : - اقدیلر چوق سوله میک ، فقط ممکن اولدیغی قدر طوغروسنی سوله میک . (لاتلبسوا الحق بالباطل و تکتتموا الحق) نهی شدیدینک

کرك براهيمك ، كرك بوديك هیچ برزمان هندستاندن اشیایه عبادت اعتقادینی قالدیره مامشدر . بالعکس بو عقیده بوتون خلق صنفلرینک قلبلرینه ایشله مشدر . آغاچلر ، طاشلر ، وسائر اشیای طبیعیه ؛ آلهلری ، روحلری تمثیل ایدن صنملرله برابر خلق پرستشندن نصیبه دار اولیوردی . هندلرک بحق افتخار ایدم جگه لری و بالآخره عصرلرجه شرق ملتلرینک عقائد مشروعه سنه اورنک اتخاذ اولونان بویوک (مانو) قانونی مدنیت مادیه اعتباریله چوق مترقی اولان ، فقط روحانی صنفک حاکمیت مطلقه سی آلتنده یاشایان ، وشایان استغراب بر درجهده انحطاط اخلاقیه دوچار اولان بر هیئت اجتماعیه نک تشریعی اولارق تجلی ایتکده در . میلادک ایکنجی عصرنده (مانو) قانونی حالا مرعی ایکن ونهائی بر مرجع طانیورکن اونک یرینی «یاژنا والفیاء» نک تفسیری اشغال ایتمشدی . فقط بو آدمده (مانو) قدر صنف غیرتی کودیوردی وینه خلق ملل مفتوحه یی اسکیزی کی «مردار» تلقی ایدیوردی . مشرک عربلرک آره سنده اولدیغی کی چوجوقلری اولدیرمک مباحدی . طول قالان قادینلری یاقق عادتک باشلانغی معلوم دکلسهده یدنجی عصرک مبادیسنده بومادک شایع اولدیغی محققدر .

طول قالان برقادیان ایچون اولوم ، نه قدر فجیع اولورسه اولسون ، محض نعمتدر . چونکه بر والدیه اولمادیغی تقدیرده بویله بر قادینک دوچار اوله جغی یکانه شی الهمدهش سفاکتدی . قادینلر (وهدا) لری اوقومق ، ارواحه یاپیلان آینلره ، آلهره قربانلر تقدیم ایتک مراسمه اشتراک ایتکدن ممنوع ایدیلر . قادینک دینی ، اقدیسنه خدمتدن عبارتدر . سعادت ازلیه سی بو وظیفه یی ایفا ایتمه سنه باغلیدر . اولن زوجنک نعشی اوزرنده حیاتی قربان ایدن صادق زوجه الک اصیل والک ای قادیان اولارق بوتون هند معبدلرنده تجیل اولونور ، بلکه عبادته بیله شایان کورولوردی .

متفکر دماغلر دین نامنه یاپیلان بو حرکتلرده درین بر معنی سزیور ، بونلرک روحلری بو مراسمک فوقده یوزیورکن هیچ بر فیلسوف ویا راهب اکثریتله صباوت سنی تجاوز ایتمین طوللرک دوچار اولدقلری اعتسافه نفرته باقامامش ، بوکی حرکاتی تفسیح ایدم مامشدر . هندستانده ارکک و قادیندن متشکل دینی جمعیتلر تأسس ایتمش و بونلر برطاقم مناسترلرده عبادتله مشغول اولمشلرددر . فقط بونلرک آره لرنده رهبانیت حقیقی اولمقدن زیاده ظاهریدی . بونلر رهبانیته رعایتله دکل ، اونی اخلاص ایتمکه افتخار ایدرلردی .

الاهلرک موسیقی ورقعی سوره اولدقلرینه اعتقاد ایدلر یکندن معبدلره مربوط برچوق رقاصه لر یاپاسلرک امرینه آماده بولونوردی . هندو تشریعنده قادینلرک موقعی پک آلچاقدی ، قادینلر حقنده (مانو) نک نقطه نظری آنجق اعزّه نصارادن (ثرولیان) ک متعصبانه

مضمون مہابت نمونہ صافیکز . (ولا نشروا بایاتی ثمناً قليلاً)
خطابی نظر اعتبارہ آلیکنز .

مع التأسف بتمیلر ہوشہ کیتدیکی کی بوکرہ . بعض ایضاحات مہمہ ،
نامی آلتندہ برطاقم لزومسز بیانلرلہ قاجاماقلی یولارہ صایلدینی وکویا
بزہ جواب ایچوندہ برایکی فقرہ یازیلدینی کورولدی . بونک اوزرینہ
برآز دھا سوز سویلہ مک لزومنی حس ایتدک .

اولا نورالیانک نہ ایچون یازیلدینی آکلاتیلیمق ایستہ نیور . تورکلردن
قسم اعظمک قرآن میںک معناسی آکلاماملری ایچون معقول وشایان
قبول برسبب کوستریلہ مز و بوجھومیتک دھازبادہ سوروب کیتہسنہ
کیمسہ قائل اولہ مازمش . ونہایت مالایدرك کله لایترک کله ایمش . دیگر
طرفدن برچوق کیمسہ لہرہانکی برسببہ مبنی تورکچہ تفسیری بر اقوب
قازمیریسیکی نک ترجمہسنہ مراجعتہ مجبور اولیورلر مش . .

فقط بز ، نورالیانک ہیچدہ بومقصدلرلہ یازیلدینی کوسترہ جک
برامارہ مصادف اولمادق . دیہہ بیلیرزکہ نورالیان محتوی اولدینی
خطیئات و تحریفات وافادہسنده کی رکاکت ولہجہسنلک طولایسیلہ ہیچ
برزمان برتبیان تفسیری قدر بیلہ حق مطالعہیہ وپایدار اولق شرقہ
نائل اولہ مایہ جق ومعنای قرآنی اونک قدر اولسون آکلاتہ مایہ جقدر .
احتیاجہ قارشہ یاپیلنجہ ای برشی یاپیلمالیدی . ہیچ اولمازسہ قازمیریسیکی
ترجمہسنہ مراجعتک باعث اولہ بیلہ جکی ضالالتلردن محافظہ ایدہ بیلملیدی .
حال بوکہ قازمیریسیکینک مثلاً بر فاتحہ ترجمہسنده کی خطالری نورالیان
ترجمہسنک خطالردن چوق آزدر .

ثانیاً مترجملر بر قاج تفسیر کتابی مأخذ اولہرق اوکارینہ پیغمقلہ
اکتفا ایتیوب اونلرک بوتون مضمونلرینی استقراء ومندرجاتی کندی
ذہنلرندہ محاکمہ ایدہ بیلہ جک شرائط علمیہیہ مالک اولملی وھرکسہ
بوتدقیقاتک حاصلہ منقحہ ومفیدہسنی عرض ایدہ بیلملیدی . حال بوکہ
بر قاج کرہ آکلاتدیغہ مز وجہلہ ہر برندن قویروغی قولاغی کسیلہرک
کلشی کوزل بعض شیلر آلمش ومعنای قرآنک بویوک ذوقلری غیب
ایدیلشدر .

مترجملر ترجمہلرندہ ک زیادہ ، رومک اک بویوک برعالمی اولان
ابوالسعود افندی مرحومک اقوالہ اتباع ایلدک ، لرینی سویلیورلر
ایسہدہ بوکا ابراز صداقت ایتہمشلردر . اگر ایتہلردی مشارالہک
فاتحہدہ (یومالدین) حقندہ کی سوزلرینی کورورلر و اوکا رعایت
ایدلردی .

فقط مترجملر اورتہیہ سوردکری نظری مبدأ و پروگراملرینی بیلہ
موقیتلہ تطبیق ایدہمشلر ، بناء علیہ سوزلری باشقہ ، اثر و عمللری
بوسبوتون باشقہ اولمشدر . طوغروسق مترجملرک تفسیر وتاویلدن
دم اورملری بوسبوتون معناسزویادقلری شی غلطات ایلہ مالی بر ترجمہدن

عبارتدر . بز بورادہ مترجملرک درجہ نالہدہ کریشدکری تفسیر وتاویلہ
ذاثر بیاناتلرینک بوسبوتون معناسز ومقصد اعتباریلہ لزومسز ومدافعہ
نقطہ نظرندن خارج صدد اولدینی سویلہیہ جکز . اونلرک یاپہجملری
وتفسیر کتابلرینہ مراجعتدن آلہجقلری اک مہم شی ، نظم قرآنک اول
امردہ ارتباط لسانی ونحویسفی ، درجہ ثانیہدہ علم بلاغت نقطہ نظرندن
بعض اشارات ونکات دقیقہسنی احاطہ ایتک وترجمہلرندہ اوکا رعایت
ایلہمہیہ چالیشمقدن عبارت ایدی . حال بوکہ بواک بسیط وظیفہیہ بیلہ
رعایت ایدہمہین ذواتک اوزون اوزادیہ تاریخ تفسیردن وتفسیر وتاویل
فرقندن بحث ایتہلری لزومسز دکلدہ نہدر ؟ مترجملر (تفسیر) کلہسنی
آکلاتیرکن « تفعیل بابنک مبالغہ افادہ ایتدیکنی ہرکس بیلیر . »
دیمشلر . قائلرک بوفقرہیہ نظر دقتلرینی جلب ایتک ایسترز . تفعیل
بابنک تکثیر افادہ ایتدیکنی ہرکس بیلیر . فقط مبالغہ افادہ ایتدیکی
ہیچ بر صرف کتابندہ کورولہمشدر . بورادندہ آکلاشیلیورکہ
مترجملر علم صرفک بر بناسنہ حائد کلہلرک بیلہ فرقندن حاجز بر حالہدرلر .
تکثیر ایلہ مبالغہیہ فرق ایتہمین بکلرک قوجہ کتابلردن دم اورہرق
ککات قرآنیہی ترجمہ ویا تفسیر ویا تاویل ایتہیہ قالفیشملری نہ قدر آغیر
بر جسارتدر !

تفسیر وتاویل متقابل برر کلہ اولدینی کندیلری یازوب طورورکن
آرہردہ « تفسیر تاویلدن اعمدر ، دیملریدہ غرائبنددر . خایر افندیلر ،
تفسیر تاویلدن اعم دکلددر . تفسیر کتابلرینک تفسیر وتاویلی محتوی
اولسی تفسیرک تاویلدن اعم بولونمسندن دکل ، وجہ تسمیہدہ تفسیر
جہتک دھا زیادہ اہمیتلہ نظر دقتہ آلینماسندن ویا خود تغلیب طریقہ
کیدیلہسندندر . یوقسہ تفسیر تفسیر ، تاویل تاویلدر . مع مافیہ اعاظمک
بر جوقلری کتابلرینک عنوانندہ تفسیر کلہسنی دکل ، تاویل کلہسنی
اختیار ایتمشلردر . قاضی بیضاوی بوجہلہدندر . مترجملر ایسہ یازدقلری
غلطاتہ ویادقلری تحریفاتہ طوغروسدن طوغروسق تفسیراسمنی ویرمکدن
چکینمہدیلر .

بو آرادہ مترجملرک ترجمہدہ کی تحریفلرندہ حامل اولان حالت
روحیہلرینی اکلامقدہ بر مفتاحلق خدمتی کورہجک اولان بر نقطہیہدہ
مصادف اولیورز : تاویل کلہسنی مناسبتیلہ (کفر) ک معناسندہ تحف
براصرار واقع اولیور . اولکی انتقادآمزدہ کفر کلہسنک حتی کفران
نعمت معناسنہ اولدینی موقعلردہ بیلہ (انکار) کلہسیلہ ترجمہ ایدیلوب
طوردینی سویلہمشدک . بورادہ اوکاتماس ایدرک کفرک ایککی معناسی
بولوندینی ، (بعضاً مطلق انکار ، بمضادہ اللہ عظیم الشانی انکار معناسنہ
قولالانیمش) اولدینی سویلیورلر . لکن بوسوز یک عندی وسندسز
برسوزدر . بوکا باقیلیرسہ مترجملرہ کورہ کفرک باشقہ معناسی اولمایاجق .
مثلاً پیغمبری انکار ، قرآنی انکار ، دینک سائر ضروریاتی انکار

فاکولته مزك بتون طلبه سنی متأثر ایتمکه وکالتکزه ، فاکولته ریاسته ، دارالفنون دیوانه اولق اوزره اوج استعدا تقدیم و نتیجه ده شافی بر جواب بکمر کن مراجعت واقع مزك نظر دقته التماسی و وکالت جلیله نك اسکی قرارنده اضرا ایتمه سی حسیله بروجه آتی معروضات مزك قبولی استرحام ایلرز .

۱۳۴۰ اوقاف بودجه سنك مصرف قسمنده کی یدنجی فصلك اون ایکنجی ماده سننده « طلبه علوم اعاشه سی و خدمه اجوراتی ایچون ۱۴۰،۰۰۰ لیرا ، مذکور اولدینی کی توحید تدریسات قانونك یاکاش تفسیر و تطبیق ایدلدیکنی استیضاح ایدن مبعوثلره مجلس کرسیسننده وکالتکز نامه ایضاحات ویرلدیکی صروده « مدرسه لر پروغرامیله ، قادروسیله ، اعاشه سیله عیناً ایفا ایدیلوب یالکیز اسمی دکشدیکنی ، سویلین ذات وکالتپناهیکز ایدی .

ادعای ملت مجلسنك تصدیقندن کچن بویله صریح برحق اولدینی حالده هم اولکی بیاناتکزه متناقض اوله رق یالکیز آلتش طلبه نك اعاشه سی حقنده کی تبلیغکز ، هم ده « اعاشه بدلی اوله رق بودجه ده یوز قرق بیک لیرا دکل ، یوز قرق بیک پاره بیله اولدینی « دیه جواب ونه ایتنده بوندن باشقه بر مطالعه دیکله مکده کی معذرتکز بزی بوسبتون یاسه دوشورمکده در .

توحید تدریسات قانونیله لایق اولدیغمز علمی واجتماعی موقع مزك تأمیننی ذات وکالتپناهیلرندن بکمر وسزده بونی تاریخی نقطه کزله وعد ایدرکن طوغروسی بودرجه سقوط خیاله دوشه جکیزی آرزو ایتزه ، ویکانه مرجع مز معارف وکالتی اوله جنی قانوناً مصرح ایکن فریاد مزك استماع ایدلیه جکی کی طالع سزلکی امید ایتزایدک .

وکیل بک حضرتلری ،

حکومت مز خلق حکومتیدر . خلقک شکایتی ، فریادلرینی دیکله مک خلقه جیلغک برنجی عهده لرندن اولدینی کی حکومت مأمورینه افرادک استعدا ویره بیلیمک صلاحیتی ده حقوق طبیعی جمله سنندن بولندیغنی بزدن دهایی بیلدیککز حالده بشقه بر مطالعه دیکله مکده کی معذرتکزی آکلایه مادیق .

توحید تدریسات قانونی حسن نیتله قارشولایان ، علم و عرفان نامه یاپیلان انقلابی تبریک ایدن و تحصیل علمه تشنه بولنان بوقدر طلبه نك آچاق کی بر مجبوریته الیه ایله ترک تحصیل ایتمه سنه وجدان وکالتپناهیلری راضی اوله جقسه بز بوکا راضی دکاز . چونکه بز وکالت جلیله کزدن صدقه دکل ، اسلافنك براقیدینی برحق ایسته یورز . اسلافز بوکونکی سکز یوز ویا اوچوز طلبه یی دکل ، سکسان بیک طلبه نك تحصیلی تأمین ایده جک آثار براقشلدرد .

کفر اولمایاجق . دیمک که مترجملرک کفری دائماً انکارابله ترجمه ایتلری بوکفرلری شریعتدن ، دیندن قالدیره جق کی بر فکر مضمر استهداف ایدیورمش . کندیلرینک بو ایضاحلرینی کورمسیدک اونلره بویله بر مقصد عطف ایتک خاطر مزدن کچمه جک ایدی . کفرده انکار معناسی وارسه کفر مطلق انکار مطلق اولور . کفر مقیدده انکار مقیددیمک اولور . یعنی کفرک معناسی ایکی دکل ، ینه بر اولور . تعلق ایتدیکی متعلق قدرده افرادی و جزئیاتی تکثر ایدر . کفر بالله ، کفر بآیات الله ، کفر بالکتاب ، کفر بالنبوه الخ .. هپسنده کفر مفهوم واحد افاده ایدره . بویسه وجوه احتمال وتعدد معنادیمک اولماز . مع مافیله کفر کلمه سنك اصل معناسی هیچ بر زمان بزم لسانمزده آکلادیغمز معناه انکاردن عبارت دکلدرد . کفرک اصل معناسی ستر ایتمکدر . انکار بعضاً معرفت ، بعضاً تصدیق مقابلی اوله رق قوللانیلیر . کفر شرعی ایسه ایمان مقابلیدر . حقیقتده انکار بولونمادیغنی حالده کفر وایمانسزلق تصور اولونابیلیلر . مترجملرک دیدیکی کی اولورسه ابلیسه کافر دیمه مک لازم کله جکدر . چونکه الهی انکار ایتمه مشدی . اونک ایچوندر که اعظم علما ایمانده معرفندن فضله بر اذعان وتسلیمک لزومنی کوسترمش لر وبناء علیه کفرک حقیقتی ده بوقیدک فقدانندن اعتبار ایلشلدرد . بر جوق تفسیر کتابلری و صاحب قاموسک یصاژده کی بیاناتی کفر کلمه سنك معنای اصلیمی ستردن باشلادیغنی و اضحاً کوسترمکده در . بصائرک راغب پاشا کتبخانه سنده کوزل بر نسخه سی واردر . عاصم افندی نك نقلیه اکتفا ایتمه جک اولانلر اورایه مراجعت ایده بیلرلر .

هم نه حاجت ؟ بو ایضاحات مترجملرک مأخذ دییه کوستردکلری کتابلرده ده واردر . یالکیز کندیلرینک سویلرکلری وجهله کفرک انکار مطلقله انکار بالله معنارینه منحصر ایکی معناسی اولدینی هیچ بر کتابده بوقدر . (دو مک) تعبیریه (زیدی دو مک) تعیرنده کی دو مک کله لرینک معناری باشقه باشقه اولمادیغنی کی مطلق کفرایله کفر باللهه کی مفهوم آری آری ایکی معنا دکلدرد . اوت ، کفر کلمه سنك ایکی معناسی وارسه ایکنجیسی کفران نعمت معناسیدر . بونکله برابر ستر معناسی ینه هر ایکیسنده واردر . شو حالده مترجملر هیچ بر زمان کفر کلمه سنی انکار کلمه سیله استبدال ایتمه مقدر اوله مازلر .

سوز براز اوزادی . بونک ایچون بو ایضاحاته متعلق سوزلریمزک مابعدینی کله جک هفته به براقیورز .

معارف وکیلی حضرتنربنه آمیسه عریفه

افندم ، کرک توحید افکار غزته سنك ۷ حزیران سنه ۱۳۴۰ تاریخی نسخه سننده کی مدارس طائد ایضاحنامه کز وکوک الهیات طلبه سنندن بالکیز آلتش کشینک اعاشه ایدلیه جکی حقنده کی امرو وکالتپناهیکز